

Aan de Minister van Klimaat en Groene Groei

2/9/25

nota
TER ADVISERING

BNC fiche - Verlenging EURATOM onderzoeks- en
trainingsprogramma 2026-2027

**Directoraat-generaal Klimaat
en Energie**
Programmadirectie Kernenergie

Auteur

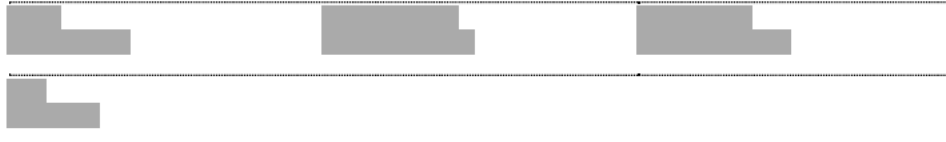

Datum
25 maart 2025

Kenmerk
DGKE-PK / 97918488

Kopie aan
MT-DEIZ, MT-PDKE
Bijlage(n)
1

Parafenroute

Aanleiding

Op 28 februari jl. bracht de Europese Commissie een mededeling uit met daarin het voorstel om het Europese (nucleaire) onderzoeks- en opleidingsprogramma van Euratom met twee jaar te verlengen voor de periode 2026-2027.

Bijgevoegd BNC-fiche over deze mededeling zal op 2 april worden besproken in het BNC-overleg en op 8 april in de CoCo. Op 11 april ligt het fiche ter goedkeuring voor in de ministerraad waarna het, bij akkoord, naar de Tweede Kamer zal worden verstuurd.

Advies

U kunt kennis nemen van de nota en akkoord gaan met het concept BNC-fiche.

Kernpunten

- Het voorstel beoogt de procedurele verlenging van het huidige onderzoeks- en opleidingsprogramma van Euratom (2021-2025) met twee jaar, dus voor 2026 en 2027.
- Onder Euratom worden onderzoeksactiviteiten ontplooid zowel op het gebied van kernfusie als op het gebied van kernsplijting- en stralingsbescherming.
- De budgetten en kaders voor dit Euratomprogramma werden reeds vastgelegd bij de vaststelling van het Meerjarig Financieel Kader (2021-2027) en hebben dus geen materieel effect op de huidige begrotingen.
- Het voorstel wordt door het kabinet in het BNC-fiche positief verwelkomd.
- Onderzoek gericht op stralingsbescherming en op de veiligheid van kerninstallaties is belangrijk, zeker gelet op de Nederlandse ambities op het gebied van kernenergie.
- Het kabinet vindt ook de ondersteuning van EUROfusion en Fusion4Energy belangrijk, omdat die uiteindelijk moet leiden tot daadwerkelijke energieopwekking uit kernfusie in Europa.

Ontvangen BBR

- Het BNC-fiche is geschreven door het ministerie voor Klimaat en Groene Groei, in nauwe samenwerking met het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap omdat het onderwerp kernfusie op hun beleidsterrein ligt.

Toelichting

- Het voorstel betreft een verlenging om procedurele redenen op basis van het Euratom-verdrag. Dit dient te gebeuren omdat in het Euratomverdrag is bepaald dat de maximale looptijd van een kaderprogramma vijf jaar is.
- De gekozen aanpak van dit voorstel zal zorgen voor continuïteit en consistentie van de activiteiten gedurende de volledige zevenjarige periode van het Meerjarig Financieel Kader (2021-2027) en voor een betere aansluiting op het zevenjarige schema van Horizon Europe. Dit is belangrijk omdat de Euratomprogramma's en Horizon Europe op complementaire doelen gericht zijn.
- De implicaties van de verlenging in termen van budget, inzet van menskracht en administratieve taken waren al bekend en zijn reeds vastgelegd bij de vaststelling van het Meerjarig Financieel Kader (2021-2027).
- Uit de tussentijdse evaluatie van het huidige Euratomprogramma 2021-2025 blijkt dat de ondernomen activiteiten relevant zijn en een belangrijke rol spelen bij de aanpak van uitdagingen met betrekking tot nucleaire veiligheid, beveiliging en veiligheidscontroles, het beheer van radioactief afval, stralingsbescherming, en kernfusie-energie.
- De tussentijdse evaluatie heeft verder uitgewezen dat het voortzetten van het huidige budget en de focus van het programma voor kernsplijtingsonderzoek voldoende is om continuïteit te behouden in het onderzoek naar de veiligheid van bestaande en nieuwe kernreactoren in Europa.
- In een later stadium zal het onderzoeks- en opleidingsprogramma middels 'calls for proposals' worden ingevuld. Voor Nederland biedt dit kansen voor (nucleaire) onderzoeks- en opleidingsinstituten en bedrijven om hieraan deel te nemen.